

Tóth Zelma: Dublini beszámoló

Akkor, amikor megtudtam, hogy mehetek Írországra az ottani hajléktalan-ellátást egy kicsit mélyebben tanulmányozni nagyon boldog voltam, és amikor elgondolkoztam azon, hogy igazából mit is tudok Írországról, elsomorodtam, mert igazából nem sokat. Első dolgok amik eszembe jutottak, a következők voltak. A Guinness sör (nem szeretem!), a XVIII. századi nagy kivándorlás Amerikába, az Ír sztepp-nép-tánc, az ír férfiak vörösek és szakálasok (na ez a sztereotípa nem tudom, miért van bennem), és sokat esik az eső. Dublin egy „bringás város”, pár éve ott volt a biciklis futár VB, vagy EB. A 80-as években az IRA-s zavargások Belfastban, az ír-kávé és az ír-whisky -ez már a harmadik alkoholos innivaló- és persze az ír-kocsmák

Az Ír történelem röviden, olyan iskolásan:

Az i. e. 5. században kelta törzsek vándoroltak be az ír-szigetre. Az őstársadalom az i. sz. 1. században bomlott szét. Szent Patrik (Írország védőszentje) megkeresztelte a lakosságot (430), a törzsek királyságokká (Ulster, Munster, Connaught, Leinster, Meath) alakultak át, amelyek egymás és a normann hódítók ellen (8-10. sz.) harcoltak. Brian Boru főkirály egy időre egyesítette az országot. 1171-től angol fennhatóság volt, VIII. Henrik angol király 1541-ben felvette az Írország királya címet. A reformáció kényszerrel való bevezetése a katolikus egyház és a katolikus hitet választó nemesek földbirtokainak elkobzásával járt együtt. Az ír szabadságmozgalom összekapcsolódott a katolikus hit védelmével. O. Cromwel 1649-52-ben vérbe fojtotta az írek felkelési kísérletét. Írországot 1801-ben egyesítették Nagy-Britanniával. A tömeges kivándorlás és az éhínségek miatt az ír lakosság száma 1841-1911 között 8,2 millióról 3,1 millióra csökkent (részletesen fogok írni erről). 1914-ben a brit parlament elfogadta az ír önkormányzatot, amely csak 1921-ben lépett életbe. A hat protestáns északi megyétől 1925-ben elkülönítették a katolikus Ír Szabadállamot, 1937-ben kikiáltották a köztársaságot. 1948-ban Írország kilépett a Nemzetközösségből. A sziget megosztottsága heves politikai konfliktus forrása maradt, az 1970-80-as években felélénkült az angolelleses ír terrorizmus. A 80-as évektől kezdve Írország gazdasága rohamosan fejlődik az életszínvonal egyre magasabb, csökken a munkanélküliség. A növekvő kelta-mániának és a kivándoroltak leszármazottjai miatt egyre nő az idegenforgalom. Írországot napjainkban Európa kistigriseként is szokták emlegetni.

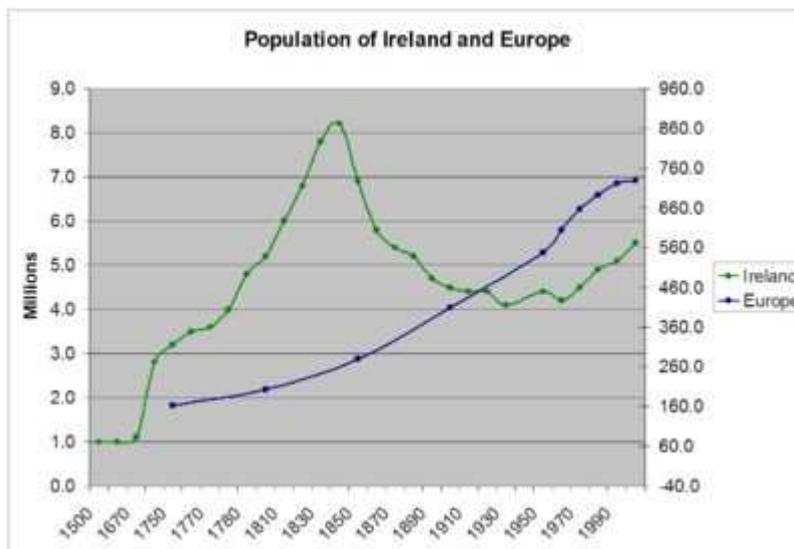

The great famine (írül: An Gorta Mór)(A nagy éhség) vagy **Irihs potato famine** (Az Ír burgonya vész) 1845-ben kezdődött és a régiótól függően 1849 vagy 1852-ig tartott. Az éhség és a betegség hozzávetőleg egy millió ember halálához és egy millió ember kivándorlásához vezetett. Az éhínség közvetlen oka egy burgonya betegség, késői penészként ismerték. Bár ez a penész 1840-ben egész Európán keresztül pusztított, Írországra a lakosság életének

egyharmada függött a burgonyától, és ezt még súlyosbította gazdasági politikai és társadalmi tényező. 1845-ben észlelték először azt a burgonyakórt (*phytophthora infestans*), amely attól kezdve minden évben elpusztította az ország burgonyatermését – elrothasztotta még lábon. Mivel a burgonya volt az ír parasztság fő tápláléka, és takarmányként is használták, élelem nélkül maradtak. Az angol és a protestáns ír földesurak (Írországból addigra már a katolikusok csak 5%-át birtokolták a földnek), kihasználva a szegénységet, elűzték a fizetni képtelen családokat földjeikről, házaikat leromboltatták, hogy nagyobb legelőkhöz jussanak.

1840-ben Írország lakosainak száma 8 175 000 volt. Ezt a számot azóta sem sikerült megközelíteni. 1846-tól kezdődően több mint egymillió ember éhen halt, további félmillió pedig – legyengült szervezete miatt – valamilyen betegség áldozata lett. Több millióan Amerikába, Angliába, Ausztráliába vagy a világ más tájaira emigráltak az éhínség elől, és ott kolóniákat létesítettek. Az emigrációs hullám nagyjából 1900-ban zárult le.

Jelenleg Írországból kb. 3 920 000 ember él. A legtöbben úgy gondolják, Anglia tehetett volna az éhínség és a kivándorlások ellen, ám szándékosan nem cselekedett.

Írország (bal skála) és Európa (jobb skála) népességének alakulása

Az Ír hajléktalanságról:

Rizikó faktorok

Össztársadalmi okok, problémák:

- szociális és megfizethető lakásviszonyok
- szegényes lakásminőség
- szegénység
- munkanélküliség
- megfelelő támogatások hiánya akkor, amikor az állami intézményeket (állami gondozás, börtön kórház) elhagyják
- pszichiátriai betegek megfelelő egészségügyi szolgáltatásának hiánya

Egyéni okok, problémák:

Akkor, amikor valaki hajléktalan lesz, gyakran megelőzi egy egyéni válság:

- a szülői házat elhagyni családi veszekedés után
- házassági vagy élettársi kapcsolatok megromlása
- megözvegyülés
- állami gondoskodásból kikerülni
- börtönből szabadulni
- mentális egészség hirtelen megromlása
- drog-, alkoholfogyasztás
- fizetéseképtelenség, eladósodás
- kilakoltatás.

A fenti kockázati tényezők mellett nagyobb a veszélye, annak hogy az egyén hajléktalanná váljon, ha egy krízis is bekövetkezik. Gyakran tapasztalják, hogy egyszerre több kockázati tényező is jelen van. Nagyon fontos a megelőzés.

Néhány kockázati tényező:

- mentális egészség probléma
- szegényes testi egészség
- szociális támogatások hiánya
- gyermekkorban, vagy kamaszkorban testi vagy szexuális bántalmazás
- börtönviseltség
- családi viták vagy kapcsolatok megromlása
- eladósodás, különös tekintettel lakbérhátralék és jelzáloghitel
- antiszociális viselkedés
- iskolai eltanácsolás és képzettségek hiánya.

2010-ig megszüntetni a hajléktalanságot: */hiszem, ha látom/*

A hajléktalanság nem szükségszerű. Meg lehet szüntetni. A hajléktalanság megszüntetése alatt azt értik, hogy senkinek ne kelljen rossz körülmények (közterület) (to sleep rough??) között aludnia a megfelelő szolgáltatások hiánya miatt, senki ne lakjon krízisszállón tovább, csak addig, amíg a krízishelyzet tart, és ne váljon hajléktalanná otthon adó szolgáltatások hiánya miatt.

Hivatalos kormányzati cél, hogy 2010-re megszüntetik a közterületen alvást (rough-sleeping) és a hosszú távú hajléktalanságot (long-term homelessness). A Focus Ireland elindított egy közös kampányt a MakeRoom-ot a Simon Communities of Ireland-dal, Threshold-dal és St. Vincent de Paul-lal. (www.makeroom.ie)

Számok

Összehasonlítható legyen Dublin és Budapest, utána néztem a számoknak. */egyik kollégám se tudta megmondani, hogy kb. hány ágy van Dublinban és kb. hányan alszanak kint az utcán, de még az intézményvezető sem tudja/*

Hajléktalan számlálás Dublinban

Minden 3. év tavaszán végeznek hajléktalan számlálást Dublinban. A Homeless Agency */ernyő szervezet/* a fő szervezet, aki koordinálja a számlálást.

2008. évi hajléktalan számlálás adatait találtam meg, ami áprilisban volt.

2144 hajléktalan háztartás volt Dublinban. A felnőtt hajléktalanok 84%-a ír nemzetiségű, 16%-a külföldi. (Egyesült Királyság, Románia, Lengyelország)
33 % lakott privát krízisszállón B&B (Bed and Breakfast),
26 % krízisszállón
17 % átmeneti szállón,
14 % hosszú távú lakhatási programban
5 % közterületen
6 % máshol???

2366 felnőtt hajléktalan volt intézményben és 110 ember aludt közterületen a számlálás idején.

2366 felnőtt hajléktalan volt, 1439 fő 67 % egyedülálló

A hajléktalan háztartások 84 % több mint féléve hajléktalan.

Minden 3. hajléktalan ember átmeneti vagy hosszú távú lakhatási programban lakik.

2005-ben a hajléktalan háztartás 9 % aludt közterületen.

Hol aludtak a hajléktalanok a számlálás idején?

Utcán aludt: 110 fő 4,6 %

Krízisszálló: 617 fő 26,1 %

Privát krízisszálló: B&B 717 fő 32,6%

Átmeneti szálló: 392 fő 16,6 %

Védett szálló bántalmazottaknak: 53 fő 2,2%

Hosszútáv lakhatás: 340 fő 14,4%

Hajléktalan detoxikáló/ rehabilitáció: 38 fő 1,6%

Egészségügyi szolgáltatás 18 fő 0,8 %

Egyéb 27 fő 1,1%

Összesen: 2366 fő 100%

A hajléktalanok 34% rokkant volt.

A „rough sleeping” közterületen alvók, azok az emberek, aki közterületen parkokban nem védett helyen alszanak, ebbe a kategóriába nem tartoznak az utazók, akik gyakran karavánokban, lakókocsikban alszanak.

Közterületen aludt:

1999-ben 275 fő

2002-ben 312 fő

2005-ben 185 fő

2008-ban 110 fő

Nemi arány a közterületen alvóknál:

2005-ben: 70% férfi 30% nő

2008-ban. 85% férfi 15% nő

A közterületen alvók 46%-a 26 és 39 év közötti volt

Kevesebb mint 6 hónapja 316 16.1%

Mennyi ideje hajléktalan?

6 hónaptól 1 évig 281 14.3%
1-2 év 306 15.6%
2-3 év 152 7.7%
3-5 év 295 15.0%
5-10 év 281 14.3%
több mint 10 éve 336 17.1%
nincs adat. 399 -
összesen 2366 100%

A közterületen alvók 34% kevesebb, mint 6 hónapja hajléktalan, 9,6 % több mint 10 éve utcán él.

165 főre becsülik a fedélnélküliek számát Dublinban

Migránsok és a hajléktalanok:

A hajléktalanok származásuk szerint:

Ír 84,2 %
EU 10,0 %
Nem EU 5,7 %

A külföldi hajléktalanok 14%-a alszik közterületen.
Az ír hajléktalanok 4% alszik közterületen

Wanderer, vagy travellers:

Pik Katalin A Boldog Sziget című cikkében is megemlíti az Utazókat. „...feltehetően olvasóim is azt hiszik, mint én hogy a cigányokat nevezik eufemisztikusan „utazó népnek”, de kiderült, hogy bár minden karakterjegy stimmel, azaz alacsony iskolázottság, magas munkanélküliség, hagyományosan fémműves és lóval foglalkozó szakmák, melyekből hulladékgyűjtés és használtautó-kereskedelem lett, mégsem cigányok ők, hanem igazi írek, szőkék, vörösek és szeplősek...”. Sőt, Győri Péter is felhívta eme archaikus hajléktalan csoportra a figyelmem.

Ír Utazók (írül: *Lucht siúil*) Írországban, Angliában és az Egyesült Államokban élnek Körülbelül 25000 utazó él Írországban, 200000-300000 ember Nagy-Britanniában és 7000 az Egyesült Államokban. Az Utazók saját magukat Pavees-nek nevezik, néhány angol ember a becsmérő Pikeys-nek és Gypos-nak vagy Jidder-nek nevezik őket. Írül az Utazókat Lucht siúil nevezik, szó szerint a “séta emberei”. A nem utazó (non-Pavees) emberek még buffers-nek, country people-nak, és néha rooters-nek és Tinkers-nek nevezik. Ritkán az utazókat Walking people-ként emlegetik. A "knackers" szintén becsmérő kifejezés rájuk

Az Utazók történelmi eredete vitatéma. Széles körben azt hitték, hogy az Utazók olyan földbirtokosok, akik hajléktalanok lettek O Cromwell katonai hadjáratban, és Írországból 1840-es években a nagy éhínségben. Az eredetük összetett és nehezen lehet kideríteni a történelmen keresztül, mert nincs írott anyag róluk. Az eredetük legendája, hogy volt egy bádogos, aki segítette építeni azt a keresztet, amire Krisztust keresztre feszítették. E szerint a legenda szerint Krisztus szitkozódott, a bádogosoknak vándorolniuk kell a földön az ítélet napjáig.

Az Utazók családjainak az eredete nem egy időpontba nyúlik vissza, néhányan századokkal ezelőtt vették át az Utazó szokásokat, mások modernebb időkben tettek így.

Nyelv és szokás: Az Ír Utazók megkülönböztetik magukat többségtől, ahol, és amiben a saját nyelvüket használják és szokásaik szerint élnek. A nyelvet Shelta-ként ismerik, és kettő dialektusa van Gammon (vagy Gamin) és Cant. Az Utazók a kutyák lelkes tenyésztői, mint például az agarak és az agárszerű keverékeké. Régóta érdeklődnek a lovak iránt és a fő lóvásárért, amit velük hoznak összefüggésbe, amit még most is minden évben megtartanak Ballinasloe-ban.

Az Ír Utazókat a Brit törvényekben etnikai csoportként emlegetik. Írországból nem ismerik el őket etnikai csoportként, a törvényes státuszuk inkább egy társadalmi csoport. Egy etnikai csoportot úgy határoznak meg, hogy a tagjainak közös genetikája vagy származása van. Etnikai azonosságot jelöl egy csoport közös kultúrája, nyelv, vallás, viselkedés, biológiai jellemvonások. Írországból és Britanniából az Utazókat gyakran emlegetik „gypsies” (cigány), "diddycoy" (...szemérmes), "tinkers" (bádogos), "knackers" (dögnyúzó), ezek olyan szolgáltatásokra utalnak, amit hagyományosan az utazók nyújtottak. Tinkers (bádogos) mint például fazekak serpenyők javítása, knarckeing a halott vagy öreg vágólovak megszerzése. A Diddycoy egy romakifejezés, egy roma és egy nem romagyermekére utal, ők nem cigányok, de átvettek egy hasonló életmódot.

Vita a földhasználatról: Az Egyesült Királyságban Utazók ellen a panasz az, hogy jogellenes utazóhelyszíneket használnak (magán és állami területet), amit nem jelöltek ki arra a célra. Az állam jelöli ki azokat a helyeket -"Gypsy and Traveller Sites Grant" -, amit az Utazók használhatnak

Demográfiai jellemzők: 2006-os írországi népszámlálás szerint 22435 Utazó volt; 20975 városban, 1460 pedig vidéken. Taumban az Utazók alkották a lakosság 7,71 %-át, de máshol Írország területén ez a szám 0,5% alatt volt. 9301 Utazó volt 0 és 14 év közötti, ami 41,5%-a az összes Utazónak. 3406 fő 15 és 24 év közötti, 0 és 17 év közötti gyermek az Utazó populáció 48,7%-a. Az Ír Utazók születési aránya 1990-óta csökken, de még mindig a legmagasabb Európában. Az Utazó közösség tagjai 10-szer nagyobb a valószínűséggel, halhatnak meg közlekedési balesetben. Tízszor nagyobb a valószínűsége annak is, hogy az Utazó gyerekek meghalnak, mielőtt elérik a 2 éves kor. Az Utazók 1/3 meghal 25 éves kora előtt. Az Utazók 80%-a meghal 65 éves kora előtt. Kb. 250000 Utazó él az Egyesült Királyságban, és 7000 az USA-ban.

Dublin

A város nevének eredete Dubh Linn (jelentése "black pool" fekete medence, sötét pocsolya) Kelta eredetű.

A hajléktalan ellátás szempontjából egy-két fontosabb adat Dublinról.

Dublin lakossága 1,1 millió fő, az agglomerációval együtt 1,6 millió fő él ebben a városban Dublin egy nyitott város szívesen fogadják a fiatal egyedülálló bevándorlókat. 2006-os népszámlálás szerint a lakosság

Fehérbőrű: (Ír) 83,1 %

Fehérbőrű: (egyéb) 8,06 %

Ázsiai: 2,63% (0,9 % Kínai)

Fekete: 1,81 %

Kevert és egyéb: 1,46 %

Ír utazó: 0,4 % volt.

Gazdaság:

Dublin a világ 5 leggazdagabb városa. A világon a 16. Európában a 8. legdrágább város. (ezt a bankkártyámon érzem, minden nagyon, de nagyon drága, és nem csak a kelet európai fizetésemhez képest drága, hanem a helyi fizetésekhez képest is. Nem élném túl az itt létet, ha átszámolnám a mindennapi megélhetésemet. Az első naptól kezdve semmit se számolok át forintba.)

Dübörgött a gazdaság Európa kistigrisében. Jelentős nagyságú a gyógyszeripar az informatikai ipar és a kommunikációs ipar és természetesen a sörgyártás. Nagy építkezési és városfejlesztési hullám volt, ami jelenleg alább hagyott. Giga projekt volt a kikötő és környéke fejlesztés. A Tv-ben most láttam erről vitaműsort.

Közlekedés:

Fő közlekedési eszköz a városi busz a kettő villamos vonal és egy hév vonal.

Se metrók, se aluljárók nincsenek, csak a felszíni közlekedés van.

Időjárás:

A tél enyhe a nyár hideg, egész évben esős párás a levegő és mindig nagyon szeles.

A várost Liffey folyó osztja ketté északra és délre. Nincsenek se magas házak se felhőkarcolók, megmaradt középkori emberléptékű városnak. Az ország lakosságának 1/3 Dublinban és környékén él.

Focus Ireland:

Focus Ireland mottója az, hogy mindenkinek joga van egy olyan helyhez, amit otthonnak neveznek. Célja, hogy a hajléktalanoknak sokféle és megfelelő magas színvonalú szolgáltatást nyújtson. Az otthonlalanoknak átmeneti és hosszú távú segítséget nyújt. Kampányol és lobbyzik az otthonlalanokért és a hajléktalanság megelőzéséért.

Focus Ireland története: A hajléktalan nők szükségletei kutatás eredményeként alapította Sr Stanislaus Kennedy. 1985-ben a kezdeti kutatás évében nyílt meg a Focus Point (Focus Ireland régi neve). Az első iroda fiatal felnőtteknek, tanácsadást, pártfogást, információt, olcsó ételt adott és utcai szociális munkát végzett. 1985-óta a Focus Ireland fejleszti és terjeszti a szolgáltatásait. 1988-óta jó minőségű rövid- és hosszú távú lakhatási

programot szervez Dublinban. Lakhatási programok vannak még Limerickben és Waterfordban.

Szolgáltatások: Három különböző szinten vannak a hajléktalanok, így három különböző szinten nyújtják a szolgáltatásokat. Nem mindenki, járja végig szükségszerűen mind a három szintet. Akik krízishelyzetben vannak, vagy akiket a hajléktalanság fenyeget, annak az első szakaszban segítenek megtervezni a visszavezető utat. A második szint jellemzően az átmeneti szakasz, koncentrálnak az állandósításra, az ügyfél átmeneti programban tréningben oktatásban vesz részt. A harmadik szint a településre koncentrálnak, ez a hosszú távú lakhatási program a Focus Ireland-nél, vagy a helyi hatóságnál, vagy a magán szférában. Kulcsfontosságú támogatás, hogy a hajléktalannak legyen otthona. Mindenkit, aki a lakhatási programban vesz részt, tanáccsal látnak el. A bérlőt - akik a helyi önkormányzatnál vagy a magán szférában találnak otthont - a Tenancy Support-nál vagy Settlement Teams-nél látnak el érzelmi és gyakorlati tanáccsal, ami kell ahhoz, hogy hozzá szokjanak új otthonukhoz. A team olyan háztartásokat is támogat, akiknek nehézségük akad a lakás fenntartásban.

Mindenkinek:

Mindenkinek nyitva van a Housing Advice Centre és Coffee Shop, akik nappali ellátást keresnek. Olcsó étkezést, tanácsadást és információt nyújtanak mindenkinek, aki ide bejön. Az Outreach Team olyan emberekkel dolgozik, akik primitív körülmények között alszanak, kapcsolatot építenek és segítenek elmozdulni az utcáról, hogy igénybe vegyenek más szolgáltatásokat, amik segítenek a hajléktalanságból kijutni.

Egyedülálló felnőtteknek:

A felnőtt programok aktivizáló programok, amik Housing Advice Centre-ben és Coffee Shop-ban vannak. Itt részt lehet venni beszélgetésekben, kirándulásokon, zenei csoportban. Lakhatási programok. Átmeneti program. Sok ember, akik hosszabb ideje hajléktalan, el kell végeznie egy alapozó tréninget, mielőtt a saját otthonába megy. Az oktatás, a tréning, a gyakorlati készségek és önfejlesztés kulcsfontosságúak a sikeres saját otthon elérésében.

Sok rövidtávú lakhatási programot fejlesztettek ki egyedülálló felnőtteknek. Ezeknek a programoknak az a célja, hogy olyan felnőtteket készítsenek fel, akik készen állnak arra, hogy saját otthonuk legyen.

Átmeneti lakhatási program egyedülálló felnőtteknek Dublinban, Waterfordban, Limerickben van. A Step-Down program egy lakhatási program volt droghasználó férfiaknak és nőknek, akik már túl vannak a rehabilitáción. A program készségeket és oktatást nyújt ezeknek a nőknek és férfiaknak, hogy képesek legyenek a saját otthonukban a független életre. A Home for life hosszú távú lakhatási program egyedülálló felnőtteknek Dublinban, Waterfordban és Limerickben. Minden lakhatási programunkban a bérlőket támogatják.

Lakásbérlés és a lakókörnyezetbe való beilleszkedés támogatása. Egy team foglalkozik azokkal az ügyfelekkel, akik helyi hatóságnál vagy a privát szférában lakást bérelnek. A team segít az új lakásba költözni, megtalálni az új egészségügyi központot, munkaközvetítő irodát, azaz mindazt, ami kell ahhoz, hogy sikeresen letelepedjenek az új közösségbe.

Fiatal felnőtteknek:

A nappali melegedőben Krízisintervenció szolgáltatásán (Crisis Intervention Service Partnership) 12 és 17 év közötti fiatal felnőttekkel dolgoznak. Együttműködnek a Northern Area Health Board Crisis Intervention Service-zel. Ez a program a Focus Irelandnek a John's Lane West-en van. A fiatal felnőtteknek vészhelyzeti szállást adnak és megpróbálják megkeresni a családjukat, ahonnan eljöttek. Az Outreach & Extension Team mind a kettő az utcán dolgozik és az Extension day service-ben. A Street Outreach Team olyan emberekkel foglalkozik, akik közterületen alszanak; kapcsolatot építenek velük, és segítenek nekik elmozdulni az utcáról. Bátorítják őket, hogy olyan szolgáltatásokat vegyenek igénybe, amik kisegítik őket a hajléktalanságból.

A Extension Service támogatást ad, és mosoda és zuhanyozási lehetőség biztosít 16 és 25 év közötti fiataloknak. Mindenki, aki az Extensionba jár, annak van egy egyéni esetkezelője, aki segít megfogalmazni a problémákat, és ellátja gyakorlati tanáccsal, elküldi olyan intézményekbe, akik segítenek a hajléktalanságból kijönni.

Az „In-reach Team” egy együttműködési program: a Probation Service, az Irish Prison Service és a Health Services Executive között. Ezek a szervezetek együttműködnek a börtönökkel, segítenek megtervezni a szabadulás utáni életet. Oktatás és tréning: A Spokes Programme a John's Lane West-ben van, ahol lehetőség van munkavállalási oktatásban és munkahely keresési tréningen.

A tréning programok a Spokes, Further Education és Training Awards Council (FETAC) akkreditált. Akik igénybe veszik, megkapják az FETAC oklevelet. A kurzusokban számítástechnikát, fényképészet, matematikát, tanulnak valamint felkészítés kapnak a munkavállalásra és a gyermekgondozásra van.

A The Caretakers Hostel egy szálló olyan fiataloknak, akik 21 évnél fiatalabbak, és bántalmazáson estek át. A fiatal fiúk és lányok biztonságos helyet és támogatást kapnak. Meleg ételt, egészségügyi tanácsadást és olyan más programokat biztosítanak számukra, amik segítenek megfogalmazni a drog problémáikat és az onnan kivezető utat.

Lakhatási programok és utógondozás.

Lakhatási programok vannak volt állami gondozottaknak Dublinban, Waterfordban és Limerickben. A program fiatal felnőtteknek olyan lakhatást nyújtanak, ahol tréningen és oktatásban is részt vehetnek, ami aztán képessé teszi őket, hogy váltani tudjanak. Fiatal nők utógondozási programja a fiatal felnőtt nőknek is lakhatási és támogatási programot kínál. Off-the-Streets rövidtávú lakhatást biztosít 16 és 18 év közötti fiataloknak. A fiatalokat arra biztatják, hogy fogalmazzák meg, hogy mi miatt lettek hajléktalanok, és kötelezik őket olyan tréningeken és oktatási programokon való részvételre, amik segíthetnek változtatni helyzetükön.

Családoknak:

A gyermekgondozási központ (Óvoda):

A Központ biztonságot gyújt olyan fiatal gyerekeknek, akiknek a családjuk hajléktalan. Szakképzett gondozók biztosítják, hogy minden gyereknek, hogy legyen lehetősége játszani, barátkozni egy meleg - törődő környezetben. Ez egy hely a nevetésre, a tanulásra, hogy fejlődhessenek a kicsi gyerekeknek, akiknek korábban más milyen volt a fiatal életük.

Intenzív családtámogatás:

Ebben az évben indult egy új családtámogatási program a Focus Ireland-nál. Ennek a programnak az a célja, hogy támogatást nyújtson olyan családoknak, akik B&B-ben (Bed and Breakfast) vagy más krízisállókban laknak, hogy onnan hosszú távú lakhatási programokba költözhessenek. Lakhatási programok keretében vészhelyzeti elhelyezés is biztosítanak. A Focus Ireland olyan családoknak nyújt rövidtávú krízisszállót, akik Dublin területén élnek. A családok 9 hónapig maradhatnak a szálláson, ahol tanácsot adnak, hogy közösen megfogalmazzák a kiutat. A Crèche olyan létesítmények fiatal gyermekes családoknak, akik segítenek a házi feladatban, amíg (AIB Better Ireland Schoolmate Project) a saját iskolájukban a gyerekek nem kapnak lehetőséget. A gyerekeknek szabadidős tevékenységet is szerveznek: elviszik őket úszni vagy dráma szakkörön vehetnek részt.

Átmeneti programok:

Sok családnak, a hajléktalan időszakuk után egy alapozó programra van szüksége, mielőtt a saját otthonukba költöznének. A szülők csoportmunkában vesznek részt a tréningen és oktatáson. Ezek képzések segítik a szülőket a gyermekük gondozásában. A programok több mint 9-12 hónapig tartanak azoknál a családok, akik később a hosszú távú lakhatási programban vesznek részt, és az önkormányzattól vagy a magánszférában bérelnek lakást.

A home for life: Hosszú távú lakhatási program:

A Focus Ireland hosszú távú lakhatást biztosít Dublinban, Waterfordban és Limerickben. Mindegyik lakhatási programunk teljes támogatást nyújt azoknak a családoknak, akik ott laknak. Bérlet támogatás és Settlement Team: Azok az ügyfelek, akik a helyi önkormányzattól vagy a magán szférában bérelnek lakást fel kell, hogy vegyék a kapcsolatot a lakástámogatásos és a settlement teamel. A teamok segítenek az új lakásba költözni, megtalálni az iskola-, az egészségügy-, és a munkaügyi központ programjait, amik segítenek beilleszkedni az új közösségükben.

MakeRoom:

ending homelessness by 2010

Focus Ireland, Simon Communiies of Ireland, Society of St Vincent de Paul, Theshold négy nagy civil szervezet, akik a hajléktalanokkal és lakhatással foglalkoznak Írországban. A MakeRoom egy olyan kampány, ami a hajléktalanságot akarja megszüntetni Írországban. Ez azt jelenti, hogy megfelelő szolgáltatás hiánya miatt senki ne legyen hajléktalan, és hosszabb ideig senki ne lakjon krízis szállón, mint amíg tart a krízis állapot tart, és senki se aludjon közterületen. Sok embernél megelőzhető lenne a hajléktalanság. Mindenkiről, akik intézményben, kórházban, börtönben voltak, annak a szállásáról gondoskodni kell. Azokon az egyéneken és családokon, akiket kilakoltatás vagy az antiszociális viselkedésük miatt hajléktalanság fenyeget, segíteni lehet. Állami elkötelezettség van arról, hogy 2010-től senki sem fog krízisszállón élni annál hosszabb ideig, mint amíg a krízis helyzet fennáll és kórház és börtön elhagyása miatt senki sem lesz hajléktalan. (towards 2016 az új Social Partnership megállapodás)

Aylward Green – a gyakorlati helyem

Elutazásom utolsó heteiben elkezdtem összegyűjteni olyan ismerősöket, akik Dublinban élnek, vagy hosszabb időt ott töltöttek. Kettő e-mail címet sikerült begyűjtenem. Az egyik az angoltanár Balogi Anna ír barátnője, aki Dublinban angolt tanít, és hosszabb időt Indiában töltött. A másik fickó a Rozsda. Ő egy olyan ember, ha bárki látja egy pillanatra is, megjegyzi, mert oly feltűnő, fenéig érő vörös raszta haja van. Rozsdával a kiutazásom előtt 2 nappal véletlenül összefutottam Budapesten egy koncerten, azt mondta, hogy a bringámat hozzam magammal, mert csak nagyon drágán tudok Dublinban venni. Nem hallgattam rá, mert drágának találtam a 20 ezer forint plusz repülési költséget. Nem kell keresgélnem használt olcsó bringát, mert az első munkanapomon az egyik munkatársnőm (Eleonora) azt ígérte, hogy kölcsön adja a saját jelenleg nem használt roncsbringáját, és a közeli szerviz címet is egyből megkereste nekem. Pénteken azt mondta, hogy hétfőre be is hozatja valamilyen ismerősével.

Nem szeretek este repülni, szerintem nem jó este megérkezni egy idegen városba. De ide jó volt. Patrikkal még otthonról leleveleztük, hogy kijön értünk a repülőtérre. Igazán kedves ember. Mikor megérkeztünk felhívtuk és így nagyon hamar egymásra találtunk. Taxival hozott a szállásunkra, se Patrik, se a taxi sofőr nem tudta, hogy hol is van a szállás, ahol a Focus Ireland egyik hosszú távú lakhatási programja van. A taxis egy kollégájától kért telefonos segítséget, és volt amit értettem!

Az első este csak ledobtuk a cuccainkat és egyből mentünk tesztelni, hogy milyen is az a híres guinness, egy igazi ír kocsmába. Nem kellett keresgélni, mert a szállásunkhoz legközelebb eső szélesebb útvonalon egymást érik azok a gyönyörű fakocsmák. Találomra mentünk be az egyikbe és olyan érzésem volt mintha mindenki a kocsmában engem bámulna. A bárpulthoz ültünk és gyorsan rendeltünk, csak akkor esett le, hogy nem is engem néztek, hanem a bejárat fölött volt a tv, amiben legyen ön is milliomos ment. Azt a társadalmi életet, ami ezekben a kocsmákban van nem lehet leírni, tényleg érezni kell. Mindenféle társadalmi osztályból jól és divatjamúlt ruhákba öltözött fiatal és idősebb férfiak és nők nagyon kedvesen beszélgetnek és itt élnek társasági életet. Volt egy-két férfi, akinek az arca enyhén puffadt, rajtuk látszott a napi nem tudom hány pint.

Az első nap munkaszüneti nap volt. Május első hétfője a tavaszi munkaszüneti nap. Szimpatikus ünnep, majd utána nézek, hogy mi is ez. Délelőtt szóltam a portásnak, hogy nincs melegvíz az apartmanomban és szeretnék egy olvasólámpát is. Mondta, hogy minden Ok 10-kor jön az intézményvezető, akit Kellynek hívnak. Kedves fiatal lány, aki hebegett-habogott és mentegetőzött a melegvíz miatt, holnap intézkedik, hogy megjavítsák olvasólámpát pedig azonnal kerített nekem egyet. Napközben céltalanul mászkáltunk a városban, mint a turisták. Kedves város. A Laffey folyó oszt, északi és déli részre. A folyó mérete talán Rábához hasonlít Tokaj környékén. Rengeteg híd van rajta, szinte minden másodok a folyóra merőleges utcán át lehet menni a túlpartra. A déli az elegánsabb, az északi a szegényebb rész. A szállás (Stanhope Green) a Laffey rivertől északra a belváros északnyugati városnegyedben van nem túl elegáns környéken. Pont olyan messze a belvárostól, hogy gyalog kicsit messze felszállni buszra vagy villamosra pedig közel van.

A Stanhope Greenről majd később írok részletesen.

Az első munkanap

Attila lement érdeklődni, hogy mi is lesz, mert senki nem mondott semmit, hogy mikor, kit, hol kell keresni munkaügyben.

1-2 óra múlva jött értünk egy nagyon fiatal lány, aki azt mondta, hogy elkísér minket a Coffee-ba. Gyalog mentünk kb. 20-25 perc gyors léptekkel. A lány útközben nem volt beszédes, úgy tűnt, hogy nagyon zavarban van. A Coffee-ban egy igen ingerült hölgy fogadott minket, feszülten toporogtunk egy nagyon szűk helyen. Itt nagyon határozottan közölte velünk, hogy az Attila itt fog maradni, én pedig elmegyek egy szállóra, ott fogok tevékenykedni. Hamarosan jönnek is értem és álljak ki az utcán a másik oldalra, hogy hamar be tudjak ülni az autóba. Próbáltam magyarázni, hogy nem ez volt a megállapodás, én nappali szolgáltatásokban szeretnék dolgozni, itt valami tévedés lehet, mert felcseréltek minket. A nő lekezelő, agresszív, rémesen ellenszenves volt, nem tudott semmilyen magyarázatot adni arra, hogy miért cseréltek fel minket, inkább utasított, mit kért, hogy menjek ki az utcára és ott álljak. Természetesen esett az eső és viharos szél fúj, de ez itt nem újság, mert mindig esik az eső és mindig viharos szél fúj. Rossz érzéssel, ingerülten, érthetetlenül, feldúltan ültem be egy nagyon kedves lány autójába, aki elvitt egy szállóra, az Aylward Green-re

Aylward Green:

Dublin északi részén van Fingas West városnegyedben, ami kertvárosi környezet Fingas központjától kétsaroknyira. Nem túl elegáns de rendezett, tiszta környék. Busszal Dublin belvárostól kb.15-20 perc a menetidő. A szállótól pár percre van „Fingas Villige Centre” Fingas falu központja, ahol különböző szolgáltatók, bevásárló helyek vannak.

A Focus Ireland ezen a helyen 2 intézményt is működtet

Rövidtávú lakhatási szolgáltatást, (Emergency accommodation) krízis szállót 13 családnak, Óvodát, gyermekek és fiatalok gondozását, hosszú távú lakhatási programot (Longterm accommodation) 11 családnak.

Az épület hosszú távú lakhatást biztosító rész nyitott, ezen a részen nem is látszik, hogy egy intézményes lakhatási program van itt. Kívülről pont úgy néz ki, mint a környék többi lakóháza, egyemeletes sorházak, bejárati ajtó mellett nagy ablaka van a nappali szobának, fent az emeleten kicsi háló szobák. Az épület hátsó frontján minden háznak saját zsebkezdőnyi kert része van. Minden ház előtt van egy autó parkolónyi hely, majdnem minden ház előtt áll is autó.

Az épület másik része a krízis szálló, teljesen zárt, kívülről nekem börtönhangulatú a rácsok miatt. A kapun bejutni csak úgy lehet, hogy a portás a rácsos kaput és a bejárati ajtót bentről nyitja. A földszinten van a porta, a portás mindenképp látja, hogy ki jön be, és ki megy ki. A portával szemben a van az ügyeletesek szobája 2-3 íróasztal 2 számítógép, iratszekrény a berendezése, közepesen nagy a rumli. A portával szemben és mellette van egy-egy interjú szoba, mind kettőbe be lehet látni, az ajtón egy kis ablak van. A berendezése egyforma mind kettőnek, 3 illetve 6 egyforma süppedős bőrfotel, olyan amilyenben az ember simán el tud aludni. A földszinten van még egy szolgálati WC, a WC-vel szemben van egy zsilipajtó, amin a kliensek átjutását csak a portás engedélyezheti, kifelé és befele is a portáról nyitható. A folyosó végéről nyílik a közös ebédlő, tv-vel ülőgarnitúra sarokkal egy ételkiadó pulttal. Itt a (Breakfast Club) Reggeli Klub. Az egyik falon végig szekrények vannak tele játékokkal, számítógéppel. Az ebédlőből nyílik egy kis zárt játszótér és az óvoda. Az óvodában három korcsoportnak a koruknak megfelelően van berendezve, játékok, gyerek WC mosdó, pelenkázó stb. A szolgálati WC-vel szemben a zsilipajtón egy nagy játszótérre lehet kimenni. Itt van a 12 család háza. Az óvoda az iroda és a családok házai képezik a közös teret, ahol kosárlabda pálya van, természetesen az egész tér a játszótéren is látható gumis anyagból van. A 12 ház kívülről és belülről is úgy néz ki, mint egy átlagos ház a környéken, egyemeletes sorház. A 15-ös ház most üres, így megnézhettem nagyon alaposan, úgy hogy nem zavartam meg egyik család életét se. Lent előtér és nagy konyha van háztartási gépekkel, a konyhából nyílik a nagy nappali, a nappaliból lehet ki menni a saját zárt kertrészbe, ami talán 20 nm² lehet. Lent van egy WC és tároló hely az emeleten 2 vagy 3 különbjárátú

hálószoba WC és fürdőszoba. Azt hiszem ez egy tipikus angol sorházi lakáselrendezés. A zsilipajtónál van egy csak kulccsal nyitható lépcsőház, itt lehet felmenni az emeleten található irodákba, személyzeti konyhába. Éjszakai ügyeletes szobájába, zuhanyzóba is van...

Meeting: Az első nap rögtön két meetingen is voltam, ez kicsit megviselt, mert rengeteg szakzsargon használnak, egymással nagyon hadarva beszélnek, ráadásul ez az ír akcentus! Kellett koncentrálnom, hogy megértsem.

Minden második héten, kedden van kis- és nagy meeting itt. A kis meetingen csak a family team van, tehát csak azok, akik a családokkal foglalkoznak és a team vezető, ha jól emlékszem 1-kor. 3-tól pedig nagy meeting van, itt a family team és a child care team is ott volt. Természetesen mind a kettő (team leader) vezető és az assistent project leader is (Mary-Alex) is ott van. A kis meeting az emeleti meeting roomban van, ahol egy kör alakú asztal van, ahol kényelmesen elfér 6-7 ember. Kepe Robi! ☺ A meeting nagyon pontosan kezdődik, ha valaki késik egy- két percet, már mentetetözik, a többiek türelmetlenül várják a hiányzókat. Az értekezlet legelején mindenki bekiabál kulcsszavakat, azt, amivel szerinte foglalkozni kell. Mindenki jegyzetel. Akkor, amikor tisztázták a témákat, végigbeszéljük, mindenki aktív, de egymást végighallgatják. Az első meetingen téma volt: a gyerekek takarodó idejének betartatása, az egyik családban szeretnének egy extra ágyat kapni, a tavalyi nyilvántartásban valami nem stimmel, be kell tartani az adminisztrációs feladatokat, van egy problémás nagyon balhész traveller anyuka. Az értekezleten sokszor a team vezetőhöz beszéltek, hiába van a kör alakú ülésrend. A nagy meetinget a földszinten tartják a Breakfast Clubban, itt van akkora hely, hogy mindenki elférjen. A témák és a meeting hangulata felépítése ugyan olyan, mint a két órával az előtti kis meetingé.

Lakógyűlés: Mindig a meeting nap utáni napon van szerda reggel 10-kor lakógyűlés a krízisszálló lakóinak. Ebből nem sokat értettem, a kliensek akcentusa még durvább mint, a szocoké. Ez is úgy kezdődik, mint a meetingek először tisztázzák a napi témákat. A szerdai fő téma a gyerekek takarodó-idejének a betartása illetve be nem tartása és a kert, közös tér tisztasága illetve kosz és a rendetlenség. Bárcsak ekkora kosz és rendetlenség lenne otthon a szállókon. ☺ Mindig 2 családgondozó vezeti a lakógyűlést, nagyon türelmesen háritották a támadásokat. A hangadó a traveller anyuka volt, az ügyeletátadásnál részletesen meg is beszéltek.

A porta-szolgáltatnál minden itt dolgozó és vendég is regisztrálja az érkezése és az épületből való távozását. A családok összes tagjának ki- és be mozgását a portás regisztrálja. Az épület azon része be van kamerázva, ahol a családok mozoghatnak, a lakóházak belső terei nem. A felvételt rögzítik, bármikor visszanezhető. A portás feladata a kamerák folyamatos figyelése, a telefon kezelése, zsilip kapuk nyitása. A porta soha egy percre se lehet üres, a kamerákat folyamatosan figyelik.

Teamek: 2 recepciós és 7 családgondozó és Assistant Project Leader (Mary-Alex, aki az én ideiglenes szupervizorom) dolgozik lent a family teamben, ennek a teamnek a vezetője (Patrik) irodája fenn van az emeleten. A child care team 3 nővér/óvónő 3 egyéni esetkezelő és a team vezető. A Manager vagyis az intézményvezető esetekkel nem foglalkozik, a teameken sem volt jelen. (Ő szokott engem kocsival hazahozni, sőt azt ígérte, hogyha reggel meglát a buszmegállóban, akkor fel fog venni!) A Breakfast Clubnál dolgozik egy konyhás személyzet is.

Breakfast Club: Mivel nagyon szegény családok laknak ezen a szállón, nagyon olcsó reggelit biztosítanak a gyerekeknek és a felnőtteknek. Így a gyerekek biztos, hogy nem üres gyomorral mennek az iskolába. A napi menü a falon olvasható, a gyerekek reggelije olcsóbb, mint a felnőtteké.

Az ügyelet: 24 órás ügyelet van a házban. Éjszaka csak egy szociális és egy biztonsági személyzet van. Napközben folyamatos az ügyelések, családgondozók érkezése és távozása, a csúcsidekben 5 szociális is van. Az ügyeleti beosztásuk még bonyolultabb mint a Menhely HGK ügyelete. Ügyelteváltásnál mindenkinek jelen kell lennie, aki a házban dolgozik kivéve a managert a portást és a konyhás néni. Minden család összes információját átadják ilyenkor, amit természetesen rögzítenek az eset lapokon is. Ügyelet átadás (hand over) 8-kor 12-kor és 4-kor van!!

Child care ügyeltesei minden reggel felhívják az összes iskolás gyerek iskoláját, hogy megérkezett-e a gyerek az iskolába, ha nem, akkor azonnal megkeresik a szülőt és tisztázzák vele, hogy miért nem ment iskolába. 16 éves korig tart az iskolakötelezettség. A nem iskoláskorú gyerekeknek van az óvodai szolgáltatás, ami természetesen ingyenes. Nincs utógondozás, tehát ez a team csak azokkal a gyerekekkel foglalkozik, akit itt laknak ebben a két intézményben, vagyis 13 család a krízisszállón és 11 család a hosszú távú lakhatási program gyerekeivel, ami most 45 gyerek. A krízisszállón 26 gyerek van.

A család gyakran egyszülős család. Az épület a földszinten akadálymentes, nagyon vidám, a berendezések, használati eszközök nem szedett-vedettek, minden modern és tiszta. Érezni és látni a gyerekközpontúságot. Az épületet a Focus Ireland direkt ennek a két programnak építette 8 éve.

Most már azt gondolom, hogy ennél jobb nem is történhetett velem, hogy ezen a szállón fogok dolgozni, mindenki nagyon kedves, nyitott felém. Jó burn-out terápia más országban más rendszerben egy kicsit másfajta munkát végezni...

Kezd egyre tisztább lenni, hogy ki kicsoda és kezdem megérteni az intézmény működését is.

A héten nyílt nap volt, ami egy évben egyszer van. Ez körülbelül olyan, mint otthon az iskolákban a nyílt nap, csak itt nem a kliensek jönnek megnézni a szállót, hanem a társintézményekből a „kollégák”, de volt itt a helyi rendőrségtől is két rendőr, a környék iskoláiból és más hajléktalan ellátó intézményekből voltak szocok. Hasznos mindenkinek, mert az itt dolgozók megismerhetik a társintézményben dolgozókat, s ha például telefonon beszélnek, már nem arctalanul beszélnek a „kollégákkal” vagy a helyi zsarukkal. A társintézményekben dolgozók pedig egy emberszagú betekintést kapnak az itteni szolgáltatásról, intézményről. Otthon is jó lenne ezt bevezetni mindenhol.

Nyílt nap: A nagykonyhában fogadták a vendégeket, természetesen kávéval, teával, és szendviccsel. Körülbelül 20 vendég érkezett. Először az intézményvezető beszélt és mondta el a szolgáltatást, utána a Child Care team vezető beszélt a gyermekgondozási szisztémájukról. Kisebb csoportokra szakadva, hogy ne legyen tolongás, mert ekkor már talán harminc vendég is volt, mindenkit körbevezettek az óvoda részlegen, itt részletesen a kérdésekre is választ kaphattak az érdeklődők. Kisebb csoportokban még lehetett beszélgetni, ismerkedni. Furcsálltam, hogy nem mutatják meg az üres házat, hogy mégis láthassák, hogy hol lakhatnak a kliensek. Mary-Alex azt mondta, hogy azért nem mutatják meg, mert jó nagy

most ott a felfordulás, nincs kifestve és a bútorok is össze-vissza vannak. Szóval ciki lett volna így mutogatni.

A héten még feladatomból volt az adminisztrációkat tanulmányozni, és ezeken keresztül kicsit jobban megismerni a lakókat.

Eset 1: Az anyuka a négy gyermekével (gyerekek szül. ideje: 1993, 1997, 1998, 2000) lakik a krízis szállón, ahol maximum 8 hónapot lehet lakni. Szerda délelőtt szóltak a gyermekgondozó teamből, hogy a gyerekek nem mentek iskolába. Mary-Alex, az ügyeletes (Lola) és én kimentünk megnézni, hogy mi van, miért nem jöttek még ma ki a házukból. A hosszú csöngetésre és kopogásra sem nyitottak ajtót, ezért kulccsal mentünk be a házban, ahol mély csend volt, a nappaliban be volt kapcsolva a TV. A TV előtti fotelben aludt az egyik kislány, a kanapén pedig az anyuka és a legfiatalabbik kisfia. Mind a hárman nagyon mélyen aludtak, alig lehetett őket felrázni. A legmegdöbbentőbb, hogy a testes anyuka nadrágja és bugyija le volt tolvaja a bokájáig. A kisfiú akkor, amikor kezdett magához térni, egyből az anyukájára húzta a takarót. Az anyuka Mary-Alex ébresztgetésére se tért teljesen magához, ezért mondta, hogy hozza magát rendbe és 10 perc múlva visszajön. Ekkor se tudott rendes magyarázatot adni, hogy miért volt letolva a gatyája, nem volt tiszta. Az ügyeletátadásnál megbeszélték, hogy ez a szituáció a gyermekeket veszélyezteti, mindenképp értesítik a szociális munkásait, aki nem tudom, hol dolgozik. Senki se tudta megmondani nekem, hogy milyen drogot használ az anyuka.

Eset 2: Metadon programon levő anyuka a 15 éves lányával és annak a kisbabájával lakik a krízisszállón az egyik házban. Az anyuka kórházba került, így a 15 éves kiskorú gyerek a saját kisbabájával most egyedül van itt a szállón. Most mi legyen, mert kiskorú nem lehet egyedül, akkor se, ha saját gyermeke van. Amúgy a viselkedése is gyerekes, semmi felelősség érzete nincs. Kb félórát erről beszélgettünk, amikor jött egy telefon, hogy ma hazajön az anyuka a kórházból. Mindenki felsóhajtott, így nem kell a gyermekszállót, gyermekvédelmi felügyelőket stb. értesíteni.

Térítési díj: Mindenkinek a bevétele és az eltartottak száma határozza meg, hogy mennyi térítési díjat kell fizetnie, jó bonyolult táblázat, amivel kiszámolják. A térítési díjon kívül a kliensek kártyán veszik meg a szolgáltatóktól a gázt és az elektromosságot is a saját házukba. Néha elő szokott fordulni, hogy nem tudnak gázt vagy elektromosságot venni, akkor nagyritkán kölcsön adnak a családnak, de soha se pénzt!! A térítési díj nem fizetésére 13 hetes protokoll van. Hétről-hétre le van írva, hogy hogyan kell segíteni a lakót, hogy fizetni tudjanak. 1. hét: szóban szólnak 2. hét írásban szólnak, 3. hét megvizsgálják 4. hét stb. Csak 13 hét nem fizetése után jön a kiköltözés, ami nem kitiltás. Ha valakit nem fizetés miatt küldtek el a szállóról, attól még máskor később visszajöhet. A gáz- és elektromossági kártyát a közeli közértben is fel tudják tölteni annyi pénzzel, amennyivel akarják. A beköltözésnél a szálló tölti fel kb. egy hétre valló gázzal és árammal kb. 20 euró az áram és 10 a gáz, de lehet, hogy fordítva van. Semmilyen gáz és áram támogatás nincs ebben az országban. A rászorultak segélyt kapnak, abból veszik meg a piaci áron az áramot és a gázt.

Várólista van. Ritkán vesznek előbbre egy-egy családot. Jelenleg 6 vagy 7 család vár, hogy beköltözhessen a krízisszállóra.

Kitiltás akkor lehetséges, ha a kliens a szállón belül drogot árusít, vagy a személyzetet bántalmazza. A drog- és az alkoholfogyasztást is szigorúan veszik, de ez része az

esetkezelésnek. Ha valaki olyan ittas állapotban akar bejönni szállóra, hogy félő, hogy agresszív lesz a viselkedése „sétáltatják” egy kicsit.

Beszélgettem a kollégákkal az egész ellátórendszeréről. Nagyon szidják a rendszert, azt mondják, hogy nehéz munkába állítani a klienseket, akik a segélyekből vígan megélnék. A hosszú távú lakhatást biztosító szállók bedugulnak, hiszen itt határozatlan időre kötnek szerződést, addig maradnak, ameddig akarnak, és olyan szolgáltatást kapnak, mint egy privát házbérlésnél, csak sokkal kevesebbet kell fizetniük. Mind két szállón egy ház bérleti díja cirka 50-60 Euró hetente, a piaci bérlés ekkora házra kb. 1200 havonta.

Az új lakókkal részletes, leltárt vesznek fel. A beköltözés után az első hónapban hetente ellenőrzik a tárgyak állapotát, tisztaságát. A második hónaptól a havi ellenőrzés a standard, de ha kell, egyénenként változhat. A házakon belüli minden átalakítást, polc felszerelést a falra, falfestést stb. meg kell beszélni az esetkezelővel.

Mind a két szálló típusra is a Focus Irelandnek módszertani szabályzata van, amit az összes szállón szigorúan betartanak.

Megjött a supervisorom! Nagyon jó fej fickó, 8 éve dolgozik a szakmában, egy helyen mindig csak egy vagy fél évet dolgozott, így jól ismeri az ellátásokat, azokat az intézményeket ajánlja nekem, ahol ő is dolgozott. Drogosokra specializálódott. Készítettem neki egy kívánságlistát vagy nevezhetem munkatervnek is. Tetszet neki és egyből kezdett intézkedni, szervezkedni. Péntek, szombat, vasárnap a fix ügyeleti napja, én is ekkor fogok bejárni a szállóra, a hétvégék amúgy is nyugisabbak. Néha már sírok a nevetéstől, amikor azzal a kollégával vitatkozunk, aki Angliában volt szociális munkás és nem akarja megérteni az itteni rendszert, törvényeket.

Barcelonával nyertem a kollégák között, mert mindenki angol csapatoknak drukkol.

Többen kérdezték, hogy mennyi a jövedelme egy szocnak. Szociális munkások csak állami intézményeknél dolgoznak, a kezdő fizetésük évi 40000 €. Ahol én dolgozom csak key workerek (akiknek ugyanaz a feladatuk, mint otthon a szocoknak) dolgoznak, az ő kezdő fizetésük 32000 € évente, emiatt a jövedelem különbség miatt mindenki szociális munkás szeretne lenni az állami szférában. Ez arra elég, hogy egyik hónaptól megélnék a másikat, nagyon magasak a lakhatási költségek. Az egyedülálló hajléktalan heti kb. 200 €-t segélyt kap, akár élete végéig, munkaügyi központtal se kell kapcsolatot tartani azért, hogy ezt a segélyt megkapja, ha elköltözik, akkor utána küldik mindig arra a helyre, ahol épp tartozódik. Ez a pénz arra elég, hogy a szállót kifizessék, ami kb. 50-60 € hetente, és nagyon szűkösen lehet még kajálni a maradékból pénzből. Kérdeztem a kollégáimat az elhelyezkedési esélyekről, azt mondták, hogy nagy a kereslet diplomás szocokra.

A szállóról kiköltözött két család. Az egyik oda, ahonnan ide jöttek, visszamentek a karavánba. Ez az a család, akiknél az apukát kitiltották, az anyuka a gyerekekkel most utánamentek. Ez nem jó, mert jobb lett volna, ha a siketnéma kislánya fülműtétét és a felépülést tiszta körülmények között töltötte volna. A másik család privát lakást bérel magának. Most üresen áll 2 ház. A múlt hétre volt interjú időpontja egy anyukának, de nem jött el a megbeszélte időpontra, telefonon felvették vele és a szociális munkásával a kapcsolatot. Azt mondta az anyuka, hogy azért nem jött, mert nem találta meg az intézményt, de a következő megbeszélte időpontra se jött el. Ekkor a supervisorommal azonnal hívtuk, azt mondta, hogy a város mások felében van, másfélóra késéssel tud csak jönni. A supervisorom 20 percenként felhívta, mert azt gyanította, hogy nem fog eljönni. Késve, de megérkezett,

sajnos el kellett mennem, így nem tudtam ott lenni az interjún, de másnap megtudtam, hogy be fog költözni a jövő héten az egyik üres házba, amit ilyenkor kifestenek rendbe, hoznak, mert amortizálódik rendszeren. Úgy tudom a supervisorom lesz a gondozója, mert neki most csak egy családja van, aki kórházban van, a gyerekére pedig egy családtagja vigyáz.

Az elmúlt egy-másfél hetem lelassult volt. Még mindig beteg a helyi „tartótisztem”. Annyira merev a munkahelyemen a rendszer, hogy senki se mer nekem feladatot-, munkát adni, az ideiglenes supervisorom, mindig nagyon elfoglalt, vagy csak úgy tesz, nem nagyon segít nekem. Gyakran a központban van, az új kollégákat felvételizteti. Először szóltam a közvetlen kollégáimnak, hogy segítsenek, mondjanak olyan intézményeket, ahova érdemes elmennem, de nem tudtak, vagy nem mertek. Mindenki azt mondja, hogy beszéljem meg az ideiglenes supervisorommal. Mikor már két napja nem láttam a supervizoromat és semmi dolgom nem volt, leültem az intézményvezetőjével és elmondtam neki a problémám, hogy ez így nagyon unalmas. A kliensmunkába nem tudok és nem is akarok nagyon be zavarni, az intézmény működése már majdnem tiszta számomra, szóval akár több intézményt is meglátogatnék a városban, de senki nem tud segíteni. Az intézményvezető értette a problémám és azt ígérte, hogy szól az ideiglenes supervizoromnak, Mary-Alexnek. Amikor ezt mondta, éreztem, hogy nem fog változni semmi. Voltam bent a központban is, mert mondtak egy jó fej nőt, aki talán tud nekem segíteni, de ő meg azt mondta, hogy majd szól az intézményvezetőjének. Szóval akkor, amikor már mindenki szólt mindenkinek és még mindig nem segítettek nekem senki, és csak múltak a napok, félrevonultam egy telefonnal és a helyi infós füzettel, ami inkább egy könyv a Homeless Agency ad ki minden évben. Elkezdtem szépen végighívogatni a helyi intézményeket, amiből azt a következtetést szűrtem le, hogy az összes intézmény merev szabálykövető, ebben meg is erősített az egyik kolléganóm. Tízből hét intézménynél azt mondták, hogy az intézményvezető beleegyezése kell ahhoz, hogy fogadni tudjanak engem egy intézménylátogatásra. Több helyen a munkahelyem web site-ját kérték, hogy ellenőrizni tudjanak. Szegényeknek azt nem mondtam, hogy csak magyar nyelven tudnak tájékozódni ott. Így a hétre sikerült három intézménylátogatást leszerveznem magamnak.

A szállón a múlt héten kétnapos tanakodás után egy apukát kitiltottak. Bántalmazott a szomszéd házban lakó kisgyereket, amit persze tagadott, de a videofelvételen egyértelmű volt az eset. Csak az apát tiltották ki a szolgáltatásból, a felesége a gyerekekkel maradhat. A kitiltás napján nagy volt a felfordulás. Óránként ültünk össze az ügyeletesek szobájában, mert közeledett a hétvége és nem tudták eldönteni, hogy mi legyen. A long term-ben pedig a hét eseménye az volt, hogy egy afrikai család kamasz fia feketére akarja festeni a hálószobát, és a családnak dönteni kellett, hogy vagy a falfestéket vagy egy porszívót fog megvenni az intézmény számukra. A Focus Ireland mindenféle felajánlást elfogad, de elektromost nem, mert drágább a szervizben leellenőriztetni, hogy jól működik, nem veszélyes, mint ha megveszik újonnan a boltban. Nem vállalják a felelősséget azért, hogy rossz, veszélyes Tv-t, mikrót, mosógépet stb. adjanak a klienseknek.

A szálló csak nevében krízisszálló ténylegesen úgy működik, mint egy átmeneti szálló családoknak. Ezt a kollégák mondták is, hogy az intézmények elnevezése nem mindig fedti a tényleges szolgáltatást, intézményt. A lakók többsége vagy traveller és akkor karavánban élt vagy magán-krízisszállón, ami a B&B, de van bántalmazott anyuka is. Az esetmunka vagy a családok házában vagy az interjúszobában történik, olyat még nem láttam hogy menetközben beszélgessen a szoc a klienssel, maximum annyit beszélnek meg, hogy mikor ülnek le

beszélni. Folyosói gondozás nincs, és nagyon figyelnek, hogy kliensek személyiség joga sehol se sérüljön. A kliensekkel a kötelező meetingen mindig két szóc vesz részt, leggyakrabban egy a család teamből egy a gyerek teamből. A kliensek mindenről írásban is tájékoztatást kapnak és minden eseményről írásban kell nyilatkozniuk pl. ha egy kliens gyerekére 1 vagy 2 órára a szomszédja vigyázz.. Ettől aztán rengeteg az adminisztráció de azt nagy fegyellemmel el is készítik a kollégák. Mindenről feljegyzést kell készíteni.

A nagy unalom közepén átmentem a helyi családsegítő központba is.

Már a neve is érdekes **St Helene's Family Resource Centre**. (Szent Heléna Család Erőforrás Központ)

100%-ban állami intézmény, önkéntesek itt nem dolgoznak. A 80-as évek óta működik, előtte egy nevelő otthon volt az épületben. Eredetileg pedig valami egyházi zárdaféle lehetett. Szép régi kétemeletes önálló épület a kertvárosban. Közvetlen közelében két iskola is van. Az ódon épületben a lépcsőkön nagyon ronda emelő szerkezetek vannak a mozgáskorlátozottak részére. Az épület belülről olyan, mint egy elvarázsolt kastély sok a lépcső, a zeg-zugos beugró. A bútorok berendezési tárgyak retró hangulatúak, enyhén kopottak, két egyforma széket szerintem nem láttam. Az ebédlőben volt egy muzeális értékű, az épülettel talán egyidős gyönyörű tűzhely, azt mondták, hogy még a 80-as években begyújtották.

A szolgáltatásokért térítési díjat kell fizetni, de ha valaki nem tud fizetni, akkor is igénybe veheti bármelyik szolgáltatást. A fő célcsoport a környék csellengő gyerekei és a környék szegényei. A felnőtt foglalkozásokat elsősorban nők veszik igénybe. A 7 és 12 év közötti gyerekeknek délutáni szabadidős foglalkozásokat szerveznek és a környékről ide járnak ebédelni. Ez azt hiszem az egyik fő tevékenységük. Nagyon olcsó ebédet biztosítanak a környék szegény gyerekeinek, de itt is az van, hogyha valaki nem tud fizetni, akkor is kap ételt. Mindennek kötött ára van, de a vendéglátóm azt mondta, hogy „ha a szegény ember nem tud fizetni mi akkor is szívesen látjuk, kap ételt, reggelit”.

Írországban sehol sincs az iskolákban köztisztviselés, és kötelező egyenruha viselés van még most is minden iskolában. A túlsúlyos lányok fekete térdzokniban és kockás rakott szoknyában csinosak ☺, csak az a ronda gyakran V nyakú pulóver és nyakkendő ne lenne hozzá. Nem értem, hogy miért nem volt még egy rendes diáklázadás itt. A munkahelyemen az iskolás gyerekeknek, ha a szülőknek gondot okoz az egyenruha kifizetése, akkor megveszik. Itt elképezhetetlen, hogy a gyerekek ne az egyenruhában járjanak iskolába...

A felnőtteknek életvezetési, gyermeknevelési tanácsadás van, minden reggel Coffee Shop van, ahova a környék hajléktalanjai is bejárnak reggelizni.

Szolgáltatások, ahol szociális munkások dolgoznak!!!:

Az intézményekben nem szociális munkások dolgoznak, hanem esetkezelők. Szociális munkás csak állami intézményben van. Azt nem is értik, hogy én szociális munkás vagyok és egy alapítványnál dolgozom.

-Fingás szenvedélybetegek támogató csoport (A. A. is)

-Fingás tanácsadás szolgáltatás

Egyéb szabadidős foglalkozások: Festészet kezdőknek, Mozaik kirakás, Baba készítés, Homeopatia, Tir Na Nog (50 év felettieknek klubja), Kreatív írás, Sétáló klub, Számítógép felhasználás, Horgolás, Természetes- és egészséges életmód, Improvizációs festészet, E-állampolgár (e-mail és internet oktatás), Betűző csoport, Csak számomra csoport (egyedülállóknak stressz kezelés, relaxáció, egészséges étel tervezés, kéz reflexológia, és aura megtisztítás ☺), Joga, Várandós anyukák csoportja, Zene kezdőknek, Bingo.

A szabadidős foglalkozások 10.30-kor kezdődnek. És délután 4-ig 6-ig tartanak.

Nincs behatárolt körzete a családsegítőnek, az egész városból jöhetnek a foglalkozásokra.

A fent felsorolt tevékenységek nem csak a tájékoztató füzetben léteznek, mert amikor ott voltam, mindegyik szobában volt valamilyen tevékenység, tehát élt a ház. A vendéglátóm szerint a bingo a legkedveltebb, amin nem csodálkoztam, mert minden sarkon van egy fogadóiroda.

Itt nem csak az alkoholfogyasztás-, hanem a szerencsejáték mennyiségével is súlyos problémák vannak. Mindig elfelejtem megnézni, hogy Írországból hányan halnak meg májzsugorban, de biztos, hogy az első háromban benne vannak Európában.

Intézménylátogatások

Az első három intézményt még magamnak szerveztem le, az egyik érdekesebb volt mint a másik. A Beech House-nak és a Maple House-nak Dublin City Council a fenntartója, tehát ezek a helyi BMSZKI intézmények. Ezekon kívül Dublin City Councilnak van egy idős hajléktalanok befogadó szállója is, de ott nem voltam még.

Beech House

62 Amiens Street Dublin 1

Az egyik portással beszéltem meg telefonon, hogy szeretném megnézni az intézményt, ő mutatta meg nekem, akinek általános iskolai érettsége van, 7 éve dolgozik ebben a programban, az intézményt 9 éve alapították. Az infóskönyvben ez az intézmény is az emergency hosteleknél van feltüntetve, a mi értelmeink szerint a fapados, de ténylegesen úgy működik, mint egy átmeneti szálló. *Kedves a szállóknak az elnevezése otthon is be lehetne vezetni, hogy ne az utca nevén hívjuk a szállókat, hanem kedves neveket adjunk nekik. Az Előd lehetne Orchidea Ház a Könyves pedig Leander Ház, stb. ☺ vagy mint itt, hogy fákról nevezték el a szállókat.* A belváros szélén a busz és a vasútállomástól nem messze jól megközelíthető forgalmas főútvonalon régi klasszikus angol 3 emeletes sorházak vannak a szálló környékén. A főútvonal zajos, akkora a forgalom hogy csak a zebránál lehet átmenni a másik oldalra. Kívülről az épületről nem derül ki, hogy mi van bent, cégtábla sincs kint. A három emeleten összesen csak 11 szoba van, 20 plusz 2 fős a szálló. Mindegyik szoba kéttagyas, csak párokat fogadnak gyerek nélkül, akiknek olyan a személyisége, viselkedése, hogy a többi lakót nem veszélyezteteti. Minden szervezettől elfogadnak ajánlást a bekerüléshez, de itt helyben egy interjút készít a Projekt Manager, majd várólistára kerül a kérvényező, ha üresedés van, akkor telefonon/levélben értesítik a várólista első párját, de beköltözés előtt még egy interjút készítenek velük, mert lehet, hogy változás történt az életükben. A párok homoszexuálisok is lehetnek, de ez nem jellemző ezen a szállón. Mindegyik szobához fürdőszoba és WC tartozik. A bútorok, berendezési tárgyak enyhén kopottak, de nagy tisztaság van mindenhol. A gépesített közös konyhában főzési lehetőség van, a társalgó berendezése barátságos. A földszinti bejáratnál 24 órás portaszolgálat van. A portás monitoron látja az egész épület közös tereit, folyosókat, konyhát, társalgót stb. *Mindegyik intézményben lesz monitor. Ezzel a portán, ügyeletes szobában az egész épület eseményeit követni tudják, sőt rögzítik is a felvételeket. Nem olcsó, de nagyon hasznos. Képzeljétek el, hogyha a Vajda be lenne kamerázva mennyire nyomon követhető lenne az egész épület eseménye. A monitoron egyszerre az összes kamera képe látható ott ahol mozgás van azt külön egy piros pont jelzi, de egy-egy kamera kép kinagyítható, visszajátszható mint*

egy rendes videokazetta, természetesen ezek digitálisak. Szállódíj fizetési kötelezettség van 25 €/szoba/hét az ára az itt lakásnak. A tájékoztató füzetben 50-et írtak. A szállón lehet alkoholt fogyasztani, de aktív droghasználót nem vesznek fel. Hetente cserélik a lakók ágyneműjét. Minimum 1 napot maximum 18 hónapot lehet ezen a szállón lakni. A keyworker-ek életvezetési tanácsadásban, egészségügyi problémák megoldásában, segélyek elintézésében segítenek. Akiknél lehet szociális bérlakás igénylést is benyújtják. Egésznap benn lehet maradni, de látgókat nem fogadhatnak a lakók. A plusz egy szoba a földszinten van, a portához legközelebb. Ennek a berendezése kicsit kopottabb, mint a többi szobáé, ide csak a Night Bus (helyi Krízisautó) hozhat hajléktalant. Akiket ide hoz a Night Bus csak egy éjszakát maradhatnak, fizetni nem kell érte, ehhez a szobához is tartozik egy fürdőszoba, WC-vel. Az egyéjszakás krízislakók is kapnak ágyneműt. A szállón 2 key worker 2 project worker és 6 portás dolgozik.

Maple House

595 North Circular Road Dublin 7

Ezt az intézménylátogatásomat az intézményvezetőjével beszéltem meg, de az egyik keyworker mutatta meg a házat. Ez a szálló is az emergency hosteleknél van feltüntetve az infóskönyvben, ez már jobban hasonlít az otthoni fapados szállókra de, a szolgáltatása sokkal nagyobb komfortot tud nyújtani. Egy különálló 3 emeletes ház Dublin északi környékén, a belvárostól kb. 30 perc gyors gyaloglásnyira van. *bringával nekem 10-15 perc* A környéken nem túl elegáns házak vannak, itteni viszonylatban a szálló épülete nagynak számít, a ház előtt saját parkolójuk van, ahol a szolgálati autó is parkol. A földszinten a bejáratnál 24 órás portaszolgálat van, itt lehet nyomon követni a ház eseményeit a kamerákon keresztül. Összesen 32 egyágyas és 2 kétágyas plusz egy férőhely van a Night Busosoknak. Minden lakó nagyon kicsi saját önálló szobával rendelkezik. A szobában egy ágy egy kis asztal szekrény fotel kényelmesen elfér, a Dózsás egyágyas szobák kb. fele ekkorák. Minden 4 szobához tartozik egy fürdőszoba, és WC. A földszinten van a nagy ebédlő, ahol reggelit és vacsorát kapnak a lakók, de ételmelegítésre van egy közös kis konyha is. Itt is várólista van, ha üresedés van akkor már este költözik az új lakó. Aktív droghasználókat is fogadnak minden szobában van egy needle-dust ami olyan szemetes, amibe csak be lehet rakni a használt fecskendőket, ki venni belőle nem tudják. Az egyágyas szobáért 50 €-t kell fizetni hetente, napközben benn lehet maradni. Minimum 2 hetet maximum 18 hónapot lehet a szállón lakni. A nappaliban, ahol a tv van erős dohányosság volt, ebben a szobában még a dohányzást is tolerálják, sőt ha valaki teker egy jointot azért sem szólnak. Azt hiszem ez nem hivatalos. Az alagsorban van ingyen használható mosó-, szárítógép, a mosópor ki van rakva, mindenki saját maga vehet belőle. *Az utcai laundryban 14 € egy adag ruha mosásának és szárításának az ára, akkor, ha magam rakom be a mosógépbe és rakom át a szárítóba, ha ott hagyom és a lengyel vendégmunkás lány tisztán hajtogatva adja vissza akkor több.* Látogatót nem lehet fogadni. Van a házban 2 lakrész, ami kicsit jobban felszerelt főzőfülke is van benne, aki stabilizálódik, ide költöztetik át. Minimum 18 maximum 40 éves lakója lehet a szállónak. Minden 4 szoba egy lakóegységet képez a házban, amit csak kártyával (kulccsal) lehet megközelíteni, nem tud mindenki az egész házban mindenhol közlekedni csak a saját lakrészéhez és a közös terekhez tud bemenni. A konyha előtti teremben számítógépes felhasználást oktatnak a lakóknak, itt volt biliárdasztal is. Itt is hetente van ágynemű csere az épületnek van egy kis hátsó kertje is ide nem mentem ki, nem tudom hogy mennyire használják a lakók. A plusz egy szoba egy ágygal a Night Busnak van fenntartva az este beszállított férfiaknak reggel, adnak egy reggeli, és távoznia kell a programból. Ennek a

szobában a berendezése már nagyon hasonlít az otthoni szállókéhoz de itt is kapnak ágyneműt az egyéjszakás lakók. A vendéglátóm panaszkodott, hogy nagyon kevés a személyzet a fenntartó ezen spórol, egy keyworkernek sok az esete. Adminisztrációjukat nem láttam. A szagokon az ajtók tisztaságán már lehet érezni, hogy ez az első befogadó hely az utca után, de a falak akkor is nagyon tiszták voltak és vidám élénk színűre voltak kifestve.

Salvation Army- Cedar House Night Selter

Marlborough Place Dublin 1

Ez az intézmény egy nagy többlépcsős központja az egyedülálló férfiaknak.

A belváros szívében egy autóparkoló mögötti téren, gyalogos forgalomtól mentes beugróban háromemeletes, utcáról három bejárattal rendelkező saroképületben van. Az egyik bejáratot csak a téli időszakban használják, itt egy mini nappali melegedő van. Télen napi 10-15 hajléktalanak adnak egyszerű ételt úgy, hogy főzőklubot tartanak a közterületen alvóknak, az egyszerűen berendezett konyhában. Itt lehet zuhanyozni is és a ruhamosási, -szárítási lehetőségek is adóttak. Vendéglátóm azt mondta, hogy a négy hónap alatt itt 3500 hálóságot osztottak ki,??? Nem tudom kinek annak a 10-15 főnek, akik ide bejártak melegedni vagy a 150 közterületen alvóknak. Az épület másik bejárata az éjszakai szálló és a nappali melegedő bejárata azoknak, akik itt töltik az éjszakákat. A bejárat után egy zsilipes váró részbe jutunk, ami természetesen be van kamerázva. A zsilipajtó után egy irodahelyébe lehet bemenni, ahol kulccsal zárható szekrények vannak, olyanok, mint a pályaudvaron egy csomagmegőrző. Az összes csomagot le kell!!! adni az épületbe semmilyen cuccot, csomagot nem lehet felvinni azoknak, akik a dormitoriban (hálóterem) alszanak. Itt kapják meg a tisztasági csomagot is minden este és itt regisztrálják a neveket is. A szomszédos két ajtó egy-egy egyágyas szoba itt azokat helyezik el, akik nagyon ittas állapotban érkeznek meg, veszélyesek lehetnek a többiekre. Ezeknek az elkülönített szobák ajtaján, kis ablakon be lehet nézni és a kamerák is az ajtóra vannak irányítva. Alkohol- és drogfüggőket is fogadnak, de az egész épületben tilos az alkohol és drogfogyasztás, bevinni se lehet. A klienseknek telefonos időpont egyeztetés után lehet jelentkezni a felvételi interjúra, nem kell semmilyen ajánlás, beutaló.

Elhelyezések

egyágyas 30db :30€/hét

kétágyas 2 db 28€/hét

hálóterem 16 fő 28€/hét

A földszinten van egy mini orvosi rendelő is, hetente háromszor orvos is ügyel, amikor ott voltam csak egy nővérke volt ügyeletben, *aki megpróbálta a nyakamból kiszedni a benne maradt varratdarabkát, ami nagyon irritál, de nem tudta. Ajánlott nekem egy jó dokit.*

Az orvosi rendelőben semmilyen gyógyszert nem adnak és nem is írnak fel, itt csak fertőtlenítenek, sebeket kötöznek, és tovább irányítanak szakorvoshoz. A földszinten van még egy nappali melegedő, azok jöhetnek ide, akik az éjszakákat itt töltik, itt egyszerű ételt, kávé és teát vásárolhatnak maguknak a kliensek 5 €-ért. Az első emeleten van a dormitori ami hálóterem elhelyezés, A hálóteremben 16 férfit tudnak elhelyezni, az ágyak úgy vannak elhelyezve, hogy kb 120 cm magasságban mindegyik ágy el van választva, az ágyak között kb. egy méter távolság van, tehát nem zsúfolt. Itt mindenki mindennap kap tisztaágyneműt, a helyeket az ügyeletes határozza meg, nem lehet a helyeket cserélni, figyelnek arra, hogy minden nap mindig mindenki más helyre feküdjön. A második emeleten vannak az egy és a kétágyas szobák, amiknek a berendezése szintén nagyon egyszerű, 4-5 szobánként van egy fürdőszoba és WC. Itt se lehet csere-berélni a szobákat, minden nap máshova kerülnek az

emberek. Ezen a szinten se lehet napközben benn maradni, de esténként a közös társalgóban egyszerű vacsorát kapnak azok, akik ezen a szinten töltik az éjszakájukat. Mint mindenhol a világban, az Üdvhadsereg intézményeiben minden teremben van fészület úgy itt is, és bibliaórát is tartanak az érdeklődőknek, de nem kötelező azon részt venni.

Elgondolkodtató az, hogy senki se viheti fel a saját cuccát a hálótermekben, és nagyon jó elrendezést láttam a hálóteremben, tetszett, hogy az ágyakat kb. derék magasságban elválasztják egymástól, így minimális magán területet bitósítanak még azoknak is akik 16-od magukkal alszanak egy teremben.

Finglas Addiction Support Team

2/A Wellmount Road Dublin 11

Dublin északi területén Finglas központjától a kertes házas környezetben van egy különálló földszintes épületben, ami inkább egy nagyobb konténerházra emlékeztetett engem. A környékbeli aktív droghasználóinak és családjuknak szerveznek mindennap más-más csoportot és tanácsadást. Összesen 100-150 kliensük van, külön csoportban foglalkoznak a heroin- és kokainfogyasztókkal. A tájékoztatójukban az alkoholfüggőket is várják, de vendéglátóm azt mondta, hogy nem jellemző, hogy ide jönnének. Támogató csoport van a droghasználók szüleiknek (szülő csoport) és a testvéreiknek (testvér csoport). A kliensek többsége a környéken családban lakik kb. 5-10 fő, akik hajléktalanok. Utógondozást is végeznek.

A főbb szolgáltatások: tanácsadás, családtámogatás, melegedő, kokainhasználóknak támogatás, utógondozás, komplett terápia, információ, tanácsadás, beutalás, krízis intervenció. Minden szolgáltatás ingyenes. A bejáratnál rengeteg drogfogyasztókat érintő tájékoztató füzet van elhelyezve, vendéglátóm elmondta, hogy nagyon sok társintézménnyel vannak kapcsolatban. Az épületben három különböző nagyságú terápiás szoba van, az elsöben a négy- illetve hatszemközti beszélgetéseket tartják, itt csak három kényelmes szék és egy kisasztal van. A másodikban négy és a nagy teremben kb. 10 ember is, kört alkotva le tud ülni. A nagyteremből nyílik egy nagyon kicsi szoba, ahol mászáságy van füstölökkel és gyertyákkal. Itt van a fül akupunktúra is. Az intézményben 1 pszichológus és 4 tanácsadó dolgozik a masször és a fülakupunktúrás kolléga nem főállásban dolgozik itt. A kliensektől semmilyen igazolványt „taj” számot nem kérnek, mindenkiről gondozási tervet készítenek, és lépésről lépésre dolgoznak a kliensekkel. Vendéglátóm elmondta, hogy Írországbán kb.7000 ember van a metadon programban, amit akár életük végéig is támogat ez egészségbiztosító, nincs időkorlát, ezt a munkahelyemen nem támogatják a kollégák. A drogosokkal foglalkozó szakember erre azt mondta, hogy ha megnézzük, hogy mennyi kárt okoz az alkohol függőség itt Írországbán, azokhoz az összegekhez képest, amit az alkohol betegek gondozására költenek ez a 7000 ember metadon gondozása elenyésző. Az intézmény állami finanszírozású, sajnos nem tudom, hogy kapják meg a működéshez a költséget, az egész épület akadálymentesített. Csak 18 életévét betöltött fiatal lehet itt kliens, Írországbán úgy, mint nálunk illegális mindenféle drog birtoklása, a törvény bünteti, vendéglátóm elmondta, hogy rendőrfüggő hogy ki mit tesz, ha igazoltatás közben drogot talál valakinél. *A belvárosban láttam, hogy rendőrök a csöviktől elvették a piát és a mellettük levő kukába öntötték ki, közterületen nem lehet alkoholt fogyasztani és a belvárosban az ilyen esetek gyakoriak.*

Kaptam egy e-mailt, amiben a következő rövidítések voltak, ahhoz hogy megértsem a levelet meg kell fejtenem a rövidítéseket. ☺

HPU Homeless Persons Unit Jame's Street and Wellington Quay
PPS ... szem. szám
TSS
HSE
SWA Supplementary Welfare Allowance
HA Homless Agency
CWO Community Welfare Officer
LA Local Authority

Vincentian Housing Partnership-Rendu Apartments

North William Street Dublin 1

Vincentian Housing Partnership-Rendu Apartments Dublin északkeleti területén nem túl elegáns, de rendezett, tiszta környéken egy átmeneti szálló. A szállót Keth Payne mutatta meg nekem. Keth-et érdekelte a budapesti hajléktalan helyzet, a krízisautó nagyon tetszett neki és az is hogy a diszpécser telefonszáma a BKV-n ki van ragasztva.

A szálló 1995-óta működik. Az átmeneti szállón 20 és 50 év közötti egyedülálló nőket -férfiakat és párokat fogadnak. A szállón összesen 19 apartman van. Minimum 3 maximum 18 hónapot lehet maradni, lakbérfizetési kötelezettség van. A szálló első emeletén vannak az egyágyas apartmanok a másodikon a kétágyasok, ami annyit jelent, hogy minden lakó saját fürdőszobával-, konyhával - tehát egy mini garzonnal- rendelkezik, a kétágyas apartmanban külön van egy hálószoba is. Az apartmanok teljesen bútorozva és gépesítve vannak. Mindegyik apartmanért 53 Euró bérleti díjat és 17 Euró fűtés- és áramdíjat kell fizetni hetente. Nem tolerálják a drog- és alkoholfogyasztást, azonnali elbocsátás jár érte. A bejáratnál portaszolgálat van, ahol minden délután önkéntesek ügyelnek. A szállón 4 key worker dolgozik csak és kb. 100, azaz száz!!! önkéntes. Egy önkéntes koordinátor csak félállásban dolgozik, kéthetente egyszer van a szállón. A délutáni portaszolgálaton önkéntesek ügyelnek! Várólista van, a jelentkezési sorrendet tartják, beköltözés előtt három!!! interjún kell részt venni. A tavalyi kigondozási -nem szeretem ezt a kifejezést- eredményük pozitív volt, a kiköltözők 60 %-át sikerült talpra állítani, saját bérlakáshoz juttatni. A klienseknek minden héten kötelezően és nem formális kapcsolatot kell tartani, tehát beszélni kell az esetkezelőjükkel. A bekerülésnél is szigorú a szűrés, de azt mondják, hogy itt adnak az embereknek egy különálló privát lakrészt saját kulccsal és van egy- másfél évük arra, hogy nagyon intenzív támogatással saját bérlakáshoz juttassák őket. Ez itt a hajléktalan ellátás legfelső szintje.

Az 2007. évi szakmai beszámolójuk (a tavalyi most készül el a napokban) és a 2006-2010 évi stratégiai tervük nálam van.

Megnéztem egy munkaügyi központot (**FAS**), mert a mosodában egy lány azt mondta, amikor a szomszédban levő nyelviskoláról kérdeztem, hogy menjek be a FAS-ba és ha regisztráltatom magam, akkor kapok ingyenes nyelvtanfolyamot. Gyorsan megnéztem. A belváros kellős közepén van egy elegáns iroda, kívülről úgy néz ki, mint egy bank. Regisztráltatni magam nem kellett, így is kaptam vagy 20 dublini címet, ahol ingyen nyelvtanfolyamok vannak. Egyet meg is néztem, ami a közelben volt. Itt kiderült, hogy a tanfolyamok többsége szeptemberben és januárban kezdődik. Visszamentem a FAS-ba, ahol

7-8 ingyen használható telefon van a falra szerelve, rögtön végig hívtam a nyelviskolákat. A jövő hétre meg fogom tudni, hogy melyikben kezdek. A FAS-ban információs monitorokon lehet munkákat keresni, a kiválasztott munkahelyről az információt azonnal ki is lehet nyomtatni. 4 vagy 6 számítógép is rendelkezésre áll mindenkinek a munkakereséshez. Egy információs pultnál 3-4 ügyintéző segít, tájékoztat. Tényleg olyan érzésem volt mit otthon, amikor bemegyek egy bankba ügyet intézni, sőt még várnom se kellett.

Eddig már láttam ez ellátások legfelső szintjeit, most már igazán kíváncsi vagyok az éjjeli menhelyekre, melegedőkre, utcára. Van egy éjszakai buszos ellátás és van diszpécser is. Szóltam, hogy ezeket mindenképp szeretném megnézni. Találtam olyan szervezetet, akik csak travellerekkel foglalkoznak, remélem az is, összejön, hogy megnézzem. Az lenne az igazi, hogy ha egy karavánt is megmutatnának nekem, mert még most is vannak! A supervisorom Algériában maláriát kapott, így azt hiszem, marad az ideiglenes...

Dublin City Council-Night Bus Service

Parkgate Hall 6-9 Conyngham Road, Dublin 8

Először azt hittem, hogy olyan munka lesz, mint a Krízisautó, de nem. Teljesen más szisztéma szerint szedik össze az utcáról a hajléktalanokat. Ez az éjszaka volt eddig a legérdekesebb számomra, olyan nagy volt a pörgés és a sofőrök sokszor emlékeztettek a mi Felkai Bélánkra.☺ Röviden a lényege a szállóra kerülésnek. Van egy ingyenesen hívható telefon, amit az utcán levő hajléktalanoknak, muszáj felhívniuk, hogyha ingyenes „fapadoson” szeretnének aludni. A diszpécser mond a hajléktalannak egy könnyen megtalálható helyszínt a belvárosban és a Night Bus felszedi a hajléktalanokat ezeken a helyszíneken és a Night Busosok döntenek el, hogy kit melyik szállóra szállítanak. Ezek a beszállítások csak egy éjszakára szólnak reggel, ki kell menniük, semmilyen iratot, előzetes regisztrációt nem kérnek. A Night Bus 10 órakor indul a Homeless Agency központjából. Az autó nem tudom, hogy milyen márkájú de egy kicsit nagyobb mikrobusz, mint a mi krízisautónk, amiből kettő egyforma van, mert az nem fordulhat elő, hogy nem tud elindulni a Bus. Az utastér üvege sötétített, azért hogy a járókelők ne lássák, hogy hajléktalanokat szállítanak, kívülre csak az van ráírva, hogy Ambulance. A vezetőfülke és az utastér plexivel el van választva egymástól. Beszélni az utasokkal menetközben mikrofonon keresztül tudnak. Egyszerre 6 hajléktalant tudnak beültetni, mozgáskorlátozottat is tudnak szállítani. A Night Bus folyamatos kapcsolatban van a Free Call diszpécserével. A Night Busnak kb. 60 férőhelye van különböző minőségű és szolgáltatással rendelkező szállón, ha az este többen jelentkeznek a Free Call-nál mint amennyi férőhelye van a Night Busnak, akkor hálóságot adnak az utcán alvó embereknek. Ez ritkán, de előfordul. Az adminisztrációja a Night Busnak nagyon egyszerű, a szállított hajléktalan nevét születési dátumát és azt kérdezik, hogy volt e kapcsolata korábban a Night Busszal. A kézzel rögzített adatokat másnap nem tudom ki, de számítógépen rögzítik. Egy lapon hat embert szerepeltettek, mivel hat embert szállítanak egyszerre. Egy másik lapon vezeték, hogy melyik szállón az nap hány férőhelyük van és hányat töltöttek fel és hányan voltak az előző este. Azért a Night Busos dönti el, hogy melyik embert hova szállítja, mert amióta telefonált a kliens az óta változás történhetett vele. Pl. ittasabb lett, vagy kábultabb és a Night Busos kollégák már nagyon jó ismerik a klienseket, tudják, hogy kit kell, pl. olyan szállóra vinni, ahol bent is belőheti magát vagy kit, kell olyan szállóra vinni, akinek fontos, hogy reggel nagy reggelit kapjon vagy kinek, van szüksége arra, hogy egyedül legyen egy szobában vagy kit, lehet olyan szállóra vinni, ahol 10-en alszanak egy légtérben. A Buson egy sofőr és egy segítő dolgozik. A Free Call hajnali 1-ig hívható, a Night Bus hajnali 2-ig

dolgozik. Az este, amit ott töltöttem úgy nézett ki, hogy este $\frac{3}{4}$ 10-kor találkoztunk a központban, az addig esti beérkezett neveket és helyszíneket rögzítették, amit a Free Call-tól kaptak SMS-ben. Elindultunk az első helyszínre (Bíróság bejárata) és a nevek lekérdezése után beültek a kliensek /6 fő/ –akik látszólag sokkal jobb fizikai állapotban vannak, mint Budapesten a közterületesek- az autóba. Menetközben az, aki nem vezetett, hívta a szállókat, hogy hány emberrel érkezünk. Volt úgy, hogy még telefonálás közben megérkeztünk az adott szállóra. Nagyon gyorsan elvittük őket különböző szállókra és mentünk a következő helyszínre, ahol szintén felvettük az embereket és máris vittük őket a különböző szállókra. Azok a helyszínek, ahol várták a hajléktalanok az autót, mind egy-egy ismert csomópont a belvárosban a folyótól északra. Hat ilyen csomópont van a városban. A szállók többsége is a belvárosban van a folyótól északra. Hajnali $\frac{1}{2}$ 2-ig 53 embert szállítottunk be különböző szállóra, volt egy pár és volt egy kerekese szék is, a többi mind egyedülálló férfi volt. A Night Busosok az év minden napján így dolgoznak, egy Manager és 4 staff, mind férfi, de volt nő kolléga is. Előfordul hogy a Night Bus szállítja azokat az embereket is, akiket az utcások szeretnének bevinni szállóra és az is, előfordul hogy a Night Busosok meggyőznek ismert helyszíneken embereket, hogy menjenek be velük a szállóra, de akiket a Free Call-os diszpécser küldött a csomópontra azokkal nem nagyon beszélgetnek csak a nevet és a születési dátumot kérdezik, a kliensek többségét majdnem minden nap szállítják, így ismerik őket. Ha nagyon ittas embert kell szállítani nem hívnak mentőt, hanem berakják és viszik a neki megfelelő szállóra, mentőt évente 3-4 szer hívnak csak. Az autóban tilos a klienseknek ételt és italt fogyasztani. Addig nem ülhetett be az egyik férfi, amíg nem dobta ki a szemetesbe a narancslevét. Az este kb.70 kilométert tettünk meg 3 és fél óra alatt, kb. akkora területen mintha Budapesten, a Nagykörúton belül mozogtunk volna. A két ügyeletes férfi kedvesen de nagyon határozottan beszélt és viselkedett a kliensekkel. A kliensek nem is kérdezték, meg hogy kit hova visznek, örültek, hogy végre viszik őket aludni, a többség fáradtnak tűnt, sok volt a külföldi (lengyel). Néhány emberen látszott hogy drogot fogyaszt, és volt ittas is. A Night Busos kollégák tetőtől-talpig fekete ruhában dolgoznak és mindegyiknek majdnem kopaszra van nyírva a haja ezért akkor, amikor először megláttam őket, olyan érzésem volt, mintha biztonsági személyzet lennének, az este alatt kiderült hogy nagyon jó emberismerő, régóta a szakmában dolgozó profi szakemberek. Azt hiszem eddig ők, ismerik legjobban a dublini hajléktalan-ellátást ☺ . Ha valamit nem tudok őket, fogom megkeresni.

(az adminisztrációs lapjuk nálam van)

Exchange House

61 Great Stand Street Dublin 1

Ez az intézménylátogatásom nem volt izgalmas, a vendéglátóm nem mutatta meg az épületet, ami a belváros közepén van és három emeletes. Csak azt mondta el, ami a tájékoztató prospektusukban is benne van, valójában felolvasta nekem és azt tanácsolta, hogy nézzem meg a web site-jukat. Annyi hasznom volt, hogy mondott egy szociális munkás lányt, aki ennél az intézménynél családlátogatásokra jár ki karavánokhoz és talán majd ő kivisz engem egy karavánhoz.

A tavellerekkel foglalkozó gondozási központ 1980-ban alították, jelenleg 14 főállású és 11 félállású szociális munkás dolgozik itt. Hétköznap 9.30-tól 13.00-ig fogadnak klienseket.

Együttműködnek a FAS-sal (Munkaügyi Központ, ahol munkahelyekre közvetítenek munkanélkülieket, és tréningeket szerveznek).

Négy teamben dolgoznak,

-Oktatás

-Fiatalok segítése

-Család segítség

- Közösség fejlesztés

-Kutatás

A Családgondozó csoport jár ki a családokhoz, a fiataloknak korrepetálásokat, kézműves, kreatív foglalkozásokat szerveznek. Travellereket Dublin és vonzaskörzetéből fogadnak. Nem mindegyik Traveller lakik karavánban, van, aki bérelt lakásban lakik.

Egy napon néztem meg Dublin hajléktalan-ellátás két végletét:

Regina Coeli Hostel

Morning Star Avenue off North Brunswick Street Dublin 7

A belvárosban forgalomtól mentes zsákutcában van a régi kétemeletes épület. Összesen 93 női átmeneti férőhelyük van, de jelenleg 40 egyedülálló nő és 7 anya gyermekeikkel laknak a szálláson. Az intézményt 1921-ben alapították, ezt a szállót 1930-ban nyitották meg. A fenntartó a Katolikus Egyház, csak!!!! önkéntesek dolgoznak és egy fiatal francia lány együtt lakik a hajléktalan nőkkel. Az egyedülálló nők egyágyas szobákban laknak heti 25€-t kell fizetniük. 3-4 anya gyermekével lakik egy-egy lakásban, ahol főzési lehetőség is van. Nekik 20€-t kell fizetniük hetente. A filozófiájuk az, hogy egy otthonos atmoszférát nyújtanak a rászorulóknak. Az egész intézményben rengeteg feszület, Szűzmára kép, a Pápáról fénykép és rózsafüzér van. Még a konyhában is Szűzmára szobor van, sőt saját kápolnájuk is van. Elvileg nyitottak, de aki nem fogadja el ezt a nagyon vallásos segítséget azt nem fogadják be. Kb. 70 önkéntes dolgozik itt, nekik külön istentiszteletek/meetingek vannak. Hetente egyszer a segélyezési hivatalból egy szociális munkás jön segíteni és tanácsot adni a klienseknek. Az önkénteseknek!!! kötelező hetente egyszer egy szabadon választott meetingen részt venni és minimum heti 2 órát kell dolgozniuk. Ilyen meetingek vannak az önkénteseknek: Hétfő: Regina Pacis, Kedd: Queen of the Home, Regina Coeli, Szerda: Out Lady of Good Counsel, Light of Nazareth, Csütörtök: Maria Assumpta. A kliensek általában egy évig maradnak, akinél lehet szociális-bérlakást segítenek intézni. Se az alkohol- se a drogfogyasztást nem tolerálják. Kb. 25 emberre, jut egy zuhanyzó, és 3 emberre jut egy WC. A nők elhelyezése nem a régi főépületben van, hanem az épület hátsó részén, barakkokban. A tájékoztató füzetben azt írják, hogy maximum 35 éves korig vesznek fel nőket, de én csak sokkal idősebb hölgyeket láttam. Látogatókat csak napközben fogadhatnak. A tájékoztató szerint nincs várólista nekem, azt mondta az önkéntes ügyeletes 60 év körüli hölgy, hogy van. Az ügyeleti szobának olyan volt a berendezése és a hangulata mintha egy ódon plébánián lettem volna. A barakkok, és a nagy ebédlő berendezése nagyon kopott divatja múlt enyhén koszos bútorokkal volt berendezve. Az összes lakónak ki kell mennie délelőtt 11-kor a lakrészéből minimum a közös ebédlőbe. Ezzel is ösztönzik a lakókat arra, hogy kelljenek fel és öltözzenek fel és ne feküdjenek egésznap a szobájukban tétlenül. *Ez elgondolkodtató, be lehetne vezetni, az átmeneti szállókon.*

Crosscare-Dun Laoghaire Night Service

1 Bentley Villas Dún Laoghaire Co Dublin

Ezt az intézményt röviden úgy jellemezném, hogy luxus a köbön.

Dublin déli részén, az itteni Rózsadombon a jacht kikötőnél a domboldalon gyönyörű panorámás háromemeletes újépítésű házban van 6 főnek (4 férfi 2 nő) éjszakai szálló és 27 főnek átmeneti szálló. Az éjszakai szálló lent van a földszinten a férfiaknak a 4 ágyas szobában a két nő, pedig a vele szemben levő szobában vannak. Az emeleten vannak az átmeneti szállások itt egy-egy apartmanban 2 ember lakik, külön fürdőszoba, előszoba, nappali és hálószobában. A kilátás a tengerre gyönyörű, a legfelső emeleten terasz is van a lakrészekhez. 6 keyworker és 5 projekt worker dolgozik itt, napközben mindig két ügyeletes éjszaka pedig egy biztonsági szolgálatos és egy ügyeletes van. Az épületet ennek a programnak építették, 30 és 45 év közötti embereket vesznek fel. A bejáratnál itt is kicsi recepció van, akik az éjszakai szálláson alszanak itt sem vihetik be a táskájukat kis zárható (olyan, mint az uszodámban a szekrény) szekrényben kell hagyniuk. Napközben mindenki bent maradhat a nappaliban, amihez tartozik egy kis konyha is. A nagy világos nappaliban kényelmes fotelok, tv, számítógép van Internettel, nagyon barátságos modern és tiszta minden. Az épület mögött van egy kis zárt kert, ahol dohányozni lehet. Elsősorban a környékről vesznek fel jelentkezőket, várólistájuk van jelenleg 4 férfi, és két nő van a várólistán, ha üresedés van, akkor telefonon keresik meg a lista következő emberét. Akkora a forgás, hogy kb. 3 hetet, 1 hónapot kell várakozni a beköltözéshez. Felvesznek alkoholbeteg és személyiségzavaros embereket is. Nem olcsó ez a szálló, a luxust meg kell fizetni! Az éjszakai szálló 50 az átmeneti szálló 80 €-ba kerül hetente. Ebben az árban benne van a reggeli és az ebéd is. Ha valaki nem tartja be a fizetési kötelezettséget, akkor 1-2 hét haladékos adnak, de utána, ha nem fizet a kliens, akkor távoznia kell a programból. Az éjszakai szállón lakóknak este 8.30-ig meg kell érkezniük és reggel 8 órakor, ki kell menniük a szobából. Az intézmény a Homeless Agency-n keresztül kapja a normatívát és az HSE is támogatja. Látogathatót senki se fogadhat. Az ügyeleteseknél mindig van walkie talkie. *Az én munkahelyemen is kötelező este 8 óra után magunkkal vinni, ha a kliensek lakrészéhez megyünk.* Nincs hivatalosan maximálva az itt tartozódás. Amikor ott voltam a nappaliban két kliens üldögélt egy a számítógépnél egy az étkező asztalnál az ő ruházatukon látszott, hogy hajléktalanok ezt csak azért írom, hogy ide tényleg igazi hajléktalanokat vesznek fel az utcáról, de olyan körülmények között olyan szolgáltatást tudnak nyújtani, amilyenről Magyarországon álmodni se lehet. Az összes berendezési tárgy a luxust nyújtja, színek harmonizálnak nem csak a közös tereken, hanem a külön lakrészekben is. A lakóknak hetente egyszer drámafoglalkozást, közös főzőklubot és horgászatot (tengerparti) szerveznek.